

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Domokos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Domokos Katalin ügyvéd) által képviselt **felperesnek** a Dr. Igali Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Igali Márta ügyvéd) által képviselt **I. r.**, valamint a dr. Posta Attila ügyvéd által képviselt **II. r. alperes** ellen vételár és járulékai megfizetése iránt indított perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2008. június 30. napján kelt. G.20.885/2006/27. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 28., 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. r. alperesnek 6.000,- (Hatezer) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperes 17.000,- (Tizenhétezer) Ft fellebbezési illetéket az illetékügyben eljáró hatóságtól visszaigényelhet.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

2004. augusztus 30. napján az I. r. alperes akkori üzletvezetője, "A" telefonon rendelt meg a felperestől 2 db diaflex korongot, valamint 10 liter kézmosó pasztát. A megrendelést a felperes regisztrálta, a megrendelt árut másnap, 2004. augusztus 31. napján ausztriai raktárából kiadta szállítmányozójának a II. r. alperesnek. A II. r. alperes vállalta a megrendelt áru továbbítását az I. r. alperes székhelyére (I.rendű alperes címe szám alatti) és a fuvarról 2004. augusztus 31. napján kiállította a ... sorszámú szállítólevelet. A fuvarozást a II. r. alperessel kötött szerződés alapján "B" fuvarozó látta el. A II. r. alperes által kiállított szállítólevelet átvevőként ismeretlen személy írta alá.

A felperes által a megrendelt áruról 2004. augusztus 31. napján kiállított, 117.106,- Ft megfizetésére szóló számla ellenértékét az I. r. alperes nem fizette meg.

A felperes a megismételt eljárás során fenntartott keresetében - elsődlegesen - az I. r. alperest kérte kötelezni 117.106,- Ft vételár, valamint annak a 2004. szeptember 8. napjától járó késedelmi kamata és perköltség megfizetésére; míg másodlagosan, eshetőlegesen - arra az esetre, amennyiben az I. r. alperessel szembeni kereseti kérelme nem teljesíthető - II. r.

alperest kérte kötelezni ugyanilyen összegű szállítmányozás során bekövetkezett kár megtérítésére a Ptk. 520.§ (1) bekezdése, valamint az 1971. évi 3. tvr-rel kihirdetett, a Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló egyezmény (CMR) 3. cikke alapján.

Az I. r. alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását indítványozta, azzal védekezve, hogy - a kétségtelenül - megrendelt árut nem kapta meg, a II. r. alperes által kiállított szállítólevelet nem az üzletvezetője írta alá.

A II. r. alperes ellenkérelme szintén a kereset elutasítására irányult, előadva, hogy az áru elveszéséből eredő kárért nem a II. r. alperes, hanem az igénybe vett fuvarozója felel.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a II. r. alperest kötelezte 485,- Ft tőke, valamint annak a 2004. szeptember 8. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére, míg ezen túl a keresetet elutasította. Kötelezte egyben a felperest az alperesek perköltségének megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában megállapította, hogy az I. r. alperes megrendelése alapján a Ptk. 379.§ (1) bekezdésében szabályozott szállítási szerződés jött létre a felperessel. A felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség (Pp. 164.§ (1) bekezdés) ellenére nem tudta bizonyítani, hogy a II. r. alperes által kiállított szállítólevelet átvevőként az I. r. alperes korabeli vezető tisztségviselője írta volna alá, mivel erre nézve - felhívás ellenére - szakértői bizonyítás iránti indítványt nem terjesztett elő. Megállapította azt is, hogy a peradatok szerint felperesnél maradt eredeti szállítólevelet a felperes nem nyújtotta be a bizonyítási eljárás során. A megrendelt áru átvétele bizonyíthatatlansága folytán az I. r. alperessel szembeni keresetet az elsőfokú bíróság alaptalannak találta.

A II. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet vizsgálva úgy értékelte, hogy a felperes által feladott küldemény elvesztése, az árukár a II. r. alperes szállítmányozó szállítmányozási tevékenysége körében (Ptk. 520.§ (1) bekezdés) merült fel, melyért a fuvarozó módjára, a CMR rendelkezései szerint felel. Az elsőfokú bíróság értékelte, hogy a felperesen kívül a II. r. alperes sem terjesztett elő írásszakértői bizonyítás iránti indítványt annak igazolására, hogy a feladott küldeményt az I. r. alperes vette át. Tekintve, hogy bizonyíthatatlan maradt az áru megrendelő részére átadása, ezért a II. r. alperes a CMR 17. cikke 1. pontja alapján felel az áru elvesztéséért.

Ugyanakkor rámutatott, hogy a CMR 23. cikke az áru elvesztéséért fennálló kártérítési kötelezettséget 3. pontjában limitálja, mely szerint a kártérítés nem lehet több, mint a hiányzó bruttó súly minden kilogrammja után 8,33 elszámolási egység.

A felperes pedig a bíróság felhívására a kiszállított áru bruttó súlyát nem jelölte meg, az pedig az iratokból nem határozható meg. A szállítmányozó CMR 29. cikke 1. pontjában meghatározott szándékossága, illetve súlyos gondatlansága nem állapítható meg, így a kártérítési felelősséget korlátozó rendelkezések nem mellőzhetőek. Ezért a felperes csupán a 23. cikkely 4. pontjában meghatározott szállítási költség 485,- Ft-jára tarthat igényt.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítélete részbeni megváltoztatása és a II. r. alperes keresete szerinti marasztalása iránt. Fellebbezésében rámutatott, hogy a II. r. alperes szállítványozó a CMR 3. cikke szerint közreműködőjéért, a fuvarozóért felel. A fuvarozó pedig az áru kiszolgáltatása során súlyos gondatlansággal járt el, amikor az átvevő személyazonosságát nem ellenőrizte. A bizonyítási eljárás során fény derült arra is, hogy a korábbi esetekben is a megrendelő vezető tisztségviselőjének leánya vette át az árut. Így a CMR 23. cikkének kártérítési felelősség korlátozására vonatkozó szabályai nem alkalmazhatóak a II. r. alperes a 29. cikk szabályai alapján teljes kártérítésre köteles.

A fellebbezése kiegészítésében utalt a másodfokú bíróság korábbi hatályon kívül helyező végzésében foglalt azon kitételre, hogy a perbeli, eredeti szállítólevelet a felperes alkalmazottja "C" a II. r. alperestől visszaszolgáltatási kötelezettséggel kapta, ezért az változatlanul a II. r. alperesnél lehet. Így a felperest nem terhelheti felelősség a szállítólevél eredeti példányának becsatolása elmaradásában.

Rámutatott arra is, hogy az elsőfokú ítélet tévesen állapítja meg, hogy ne lenne meghatározható a szállított áru bruttó súlya, mivel az a másolati szállítólevélén is egyértelműen 48 kg-ban szerepel.

A II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta.

Az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között felülbírálván megállapította, hogy a felperesi fellebbezés - az alábbiak szerint - nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helytálló jogkövetkeztetéssel tartotta nagyjából alaptalannak a II. r. alperessel szembeni keresetet, azonban az ítélet tábla ítélete jogi indokaival részben nem értett egyet. Tévedett ugyanis az elsőfokú bíróság annak megítélésénél, hogy az árukár a perbeli esetben a II. r. alperes szállítványozói tevékenysége körében merült fel, így ezért tévesen alkalmazta kárfelelősségére a CMR rendelkezéseit.

A Ptk. 520.§ (1) bekezdése szerint a szállítványozó szállítványozási tevékenysége körében a küldeményben bekövetkezett kárért fuvarozó módjára, más károkért az általános szabályok szerint felel.

Az 520.§ (2) bekezdése alapján a fuvarozás körében bekövetkezett kárért a szállítványozó csak akkor felel, és pedig fuvarozó módjára, ha maga fuvarozta a küldeményt, vagy a küldeményt mások küldeményeivel együtt, ugyanazzal a szállítóeszközzel, el nem különítve (gyűjtőforgalomban) továbbította, és a kár ennek során keletkezett.

Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes és a II. r. alperes között szállítványozási szerződés jött létre, a jogviszony minősítését illetően a felek között a fellebbezési eljárásban vita nem volt. Ugyanakkor a nem vitás peradatokkal ellentétben az a megállapítása, amely szerint az áru elveszéséből eredő kár a II. r. alperes szállítványozási tevékenysége körében merült fel, amelyért a Ptk. 520.§ (1) bekezdése rendelkezése alapján felelne.

A Ptk. 520.§-a elkülöníti az árukárért való felelősséget aszerint, hogy az a szállítványozó szállítványozási tevékenysége, avagy a fuvarozás során következett be. A szállítványozó a szállítványozási tevékenysége körében a megbízótól, feladótól átvett áru kezelését, mérését, raktározását, fuvarozónak történő átadását látja el. Tekintve, hogy ennek során a rendelkezése alatt áll a továbbítani vállalt áru, kárfelelőssége szigorúbb, a fuvarozóéval azonos. Nem indokolt viszont ilyen felelősség-telepítés akkor, amikor a fuvarozás történik. Így a szállítványozás ezen szakaszában a szállítványozói felelősség feltételekhez kötött.

A perbeli esetben viszont a felperes kára - kétségen kívül - nem a II. r. alperes szállítványozási tevékenysége során következett be, hanem az áru a fuvarozás során veszett el.

A konkrét esetben a szállítványozó II. r. alperes nem maga fuvarozott, arra fuvarozót vett igénybe. Bár feltehető, hogy a 48 kg súlyú árut gyűjtőforgalomban továbbíttatta; de arra nem merült fel peradat, hogy az árukár ennek következményeként következett be. Ezen feltételek hiányában pedig a szállítványozó II. r. alperes kárfelelősségének megállapítása alaptalan.

Az ítéletábra a Pp. 253.§ (3) bekezdése a megyei bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit - az indokolás fenti módosítása mellett - helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles a pernyertes II. r. alperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 1.§ (1) bekezdése, 3.§ (2) bekezdés b) pontja, (5) bekezdése és (6) bekezdése alapján megállapított 6.000,- forint másodfokú jogi képviselési díjból álló perköltsége megfizetésére.

Az ítéletábra észlelte, hogy a felperes a fellebbezésén 24.000,- Ft illetéket rótt le. Az ítéletábra előtti fellebbezési eljárásban az illeték alapja 117.106,- Ft. Ezt figyelembe véve a felperesnek az Itv. 46.§ (1) bekezdése alapján csak 7.000,- Ft fellebbezési eljárási illetéket kellett volna lerónia, így a többletet az Itv. 80.§ (1) bekezdés i) pontja alapján visszaigényelheti.

Győr, 2009. május 25. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: